

*Härgla algrooti
Kroonikaraamat.*

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 45135

46 lk.

1.
Härgla eulas alg kooli

kroonikaraamat

1921. aasta sügisel avati Hõrgla mõisa härrastemajas kool. Mõisa kumt on jaotatud talunditeks. Mõisa hõrraste majas elab lein proua von. rethel Rosenthal kasutab ruumi oraalset. Mõisa saalis korraldatakse laupäeva- ja pühapäeva-õhtuti kiila nooremate puolt tantsu-~~ruumides~~ õhtuid; kuid püüandot pühitakse harva, mille tagajärjel püüand vastud paku tolmu korraga ja paberast otsadega. Mõisatagune iluad on mahajäetud, teda kasutatatakse kiirvõljal hobutakopliks pr. Rosenthal kentrismi Johannes Einlof puolt.

Maareformi teostamise tagajärjel

Purila metekonnu kantseeli paigutatakse 1920. aastal mõisa ruumidesse: kantseeli asub saalis. See ann härrastemajas 1 aasta, kolib uimur valitsejamaajja. Uuelt algavad saalis tantsupead.

1921. aasta sügisel valitakse Purila kooli õpetajaks pr. Stamburg. Kuid Purila koolimaja on sedavõrd lagunenud ja mõdanenud, et seal kooli pidada võimata. Harju maavalitsuse Karidus- orukonnu korraldusel tuuakse Purila kooli üle Hõrgla mõisa (1921. aastal) Kuid Purila koolivanem J. Kaupmees ei lase kooli inventaari tuua Purila lagunenud koolimajast Hõrgla mõisa. Tuure koolivanem Jelloe saab politsei abiga kooli inventaari Purilast Hõrglasse. Inventaar koosneb 5 pikast kaelipingist (8-10 lapule) ja ühe õpetaja tool (kantseel) Kooli koguneb 20 õpilast, kuid Purila kiila lapred kooli ei ilmu, protest sellele, et Purilast kooli üle tuodi Hõrglasse.

Kool tähtas ühe komplektiga - I-II klass
Klassitoas oli sügitud, kuna ei
sahetud muid ruume kütta. Väikese
õpilaste arvu juures ei olnud ka sellest
tarnidust.

Et Hõrgla kool on Purila ilutööd ja
viimast alustanud, siis luban
mõnuse Purila kooli asutamise kohta;
Araviri Purila kooli protokollist: saadust:
„ Sel 16^{mal} detsembril 1870. a.

Olli Purila kalla Vollimeeste koggu
kalla kannemattega kallamaiaas kees,
Sest et Purila Moisa Preilnatte poolt
oli soovitud Purila kalla labbed
Agguti kooli maiaas kalli panna, Voll-
imehed küttid seda kees mis Purila
Moisa Lausas olid forinud; aggu et
Purila kalla laps Agguti Walla kalli
panna, ei või võtta minna sest et Agguti
kalla kalli maia on koggu Piffi felle
tarnis.

Vollimeeste Koggu pidas seda nõu
et Kogu perremehed on uus Laun, ja
seisab tiikki, labbed felle talneks
fonna panna, ja omma kalla mees
Hirri Alfneider koolimeistriks kopeled
ja Purila Moisa herra käed ehituse
juud palluta kui herra felle labbed
kallimaia tarnis ja kebbate rohe
ehhitada

Tallitaja Kaar Andresmann xxx

Vollimehed { Odo Vinter xxx
Hans Kraam xxx
Mart Wolla xxx
Johan Torg xxx

Kirjutaja L. Käen "

1922. aasta sügisel suletakse Järlepa
kool ja tuuakse üle Hargla koolimajja -
Hargla mõisa. Sellega on 1922. a sügiseks
Hargla kool kahekomplektiline
koolijuhatajaks 1922. a valitud Tõnis
Indriksen ja õpetajaks Anna Loujas -
ületulnud Järlepa-st ihes kooliga.

Kool algab tööd kahe komplektiga -
I komplektis I-II klass, II kompl. - III-IV klass
Purila kant on koolistreigi lõpetanud,
lapsed ilmuvad kooli. Et koolistreik
oli kestnud 2 aastat, ilmuvad I klassi
10 aastased lapsed ihes 8 aastastega.

Õpilasi kogub 120. (~~Et õpet~~)

Arvestades õpilaste arvuga, määrat-
akse 3. õpetajaks Lydia Sakjas,
sellega käib siis kolmes komplektis.

Ruumid ei vasta kaugelt
kooli nõuetele, needki katvenud ja
korraldamata, õpetajad ja õpilased
vedavad ihtisel kaheaugulisel plüübil.

Käib kool ja ruumide osaline
remont. Koolijuhataja käib
enamasti igal nädalal vallamajas
nõuemas koolile hädavajalik tarbed.
Puu- ja kvali ellavere, nendele muretsu-
mine seotud raskustega, siiski kõige
hädavajalikemad tarbed muretsutakse

Õpetajate ja õpilaste raamatukogu
puudub täieliselt. Oleks ei tulnud
üle ühe ei Purila ega ka Järlepa
koolist, arvatud nägja mõned vene-
sed metoodikad ja ajaloolised raamatud.

1922. a. 26 detsembril korraldatakse
koolimajas pidu, mis annab puhast
tulud 13.5/6 mk. 50 penni. Sellega pannakse
alus õpilaste raamatukogule ja
muretsutakse mõned hädavajalikud

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	raamatukaitmise riistad. Oskatakse raamatuid, õpilased köidavad õpetajate juhtimisel. Samuti kuulub koolil harmoniumi laulu õpetamiseks. Oskatakse pida korraldumisele, et koguda raha selle muremiseks, sest juurde raskelt selleks raha ei ole luota, on häa kui vabalt suudab viia maja mis vabalt alla ja teeb kooli ruumides hädavajalikud parandused. Katus on pihastunud ja jookseb läbi. 1923. aastal lahkus ametist õpetaja ajutine kohustetäitja Lydia Loojas ja valitakse õpetajaks Anna Oja.	
1923. a. 15. novembril	Määratakse kooli valituse poolt IV õppejõuks jõe Silvia Kuus. Kool töötab 5 klassiga 4 komplektis.	
20. II 1924	Lahkus ametist õpetaja Anna Oja ema surma puhul, asub elama Tallinnas, kus põhib emalt kinnisvara.	
1924. a.	Lahkus ka õpetaja S. Kuus kui ajutine õpetaja kohustetäitja. Valitakse juurde valla valitsuse poolt lahkunud õpetajate asemele õpetajaks Selma Oeller ja E. Luukas.	
1923. a. oktoobris	Asutatakse Vabariigi Hõrgla orakond. Orakonna asupaigaks Hõrgla koolimaja. Tõrjub seltsielus, 1924. aastal asutatakse laulukoor, koori juhatajaks õpetaja S. Oeller.	
1925. a.	Võhendatakse õpetajate vahelise ihe õpetaja verra: lahkus j. E. Luukas, asus õpetajaks Viime kool.	
1925. a.	Avab Vabariigi Hõrgla orakond kooli juure raamatukogu. Raamatuid ostakse võtja lugemiseks kõigile soovijale tasuta.	

- 1925.a. Ootatuse voolile hormoonium hinnaga
nr. 330. Hind koostase kuulekogu summa-
dest nr. 250 ja juurde ralla poolt antakse
nr. 80.
- 1926.a. Kooli ruumides suurem remont, valgendus-
tase suurem osa kooli ruumidest, osa
ruumides pannakse puu paneel.
1927. 23.VI Et Amalie Pihelgas, elukaht Purila mõisas,
enda kuulivohurilt last Elisest ja Johannes
Rüüm, elukaht Põrgu asunduses, enda kuulivohu-
rilt poega Alfridi kooli ei pane, atkustab
kuulekogu neid kuulivohurite teistmaste
jätmise pärast kahtlusele kahtutusele
võtta, ar. algk. sead. § 15. põhjal
1927. 26.V Kooli resideeris kuulinõunik J. Johanson,
kes kuolitööga jäi üldiselt rahule.
Hästi on arenenud kõhu enamuse
vi kl. õpilastest
1927. 18.III Pärast kolmanda tundi oli kuulis
aktus Liti presidendi Tschakste matmise
puhul, mille järel õpilased kuolitööst rahanesid
1927. 31.V Kuolitöö lõpp. Alguks oli vi kl. lõpetasid
12 õpilast
1927. IX Ootatuse kooli ruumides Hõrnila
partiagentuur. Agentuuri juhatajaks
on kuolijuhataja T. Inorikson palgaga
kr. 5 kuus.
1927. 3.X Kuolitöö algus. Esimisel päeval on
ilmunud kooli 2/3 õpilaste üldarvust
1928. 17.V Ootatuse ülevi. Hõrgla orakonnas 1925.a. oruta-
tud raamatukogu Hõrguma juurde ralla
Ovalikunde raamatukogu võrku,
raamatukogu juhatajaks kuolijuhataja Inorikson

Raamatukogu asub koolimajas.

Kool on saanud ümbuskonna kultuurilis-
tukskooneks. Tõmas aul post, raamatukogu
süü korraldatakse pead. ja selle ettevalmistused

1932.28.5

Koolitöö lõpp. Õpilased ilmuvad kooli
raamatutute rõõmsas meeleolus - algab ja
pühkus koolitööst. Täna on õppemäär metea
ja ei istutamine asutatavale kooliaiale.
Kõik on hea. Hain metea on rõõmus
ja rõõmikas. Võitakse kumustaimi
suurima kooliga, on ka üksikuid.
Tulnud koolijuhure istutatakse kumus-
teri. Etteile pannakse märgiseid ja
nimetule, et sügisel enda kumust
tunda. Võib panna tähele, et nooremad
õpilased suhtuvad kumustest istutamisele
suurima armastusega, kuna vanemad
tunduvad rütm. Vks 16nd aastane pois
väljendab: „Kui minu isa teaks, mis ma
täna süü teen, ei ta oleks lasknud mind
kooli tulla.“

Töö lõpul kogunevad õpilased saali
„metea-päeva“ aktusele. Aktuse kõne peab
Purila metekonna metnik J. Satter.

Kõne on hästi ettevalmistatud - täis
armastust looduse vastu; teha kuulatakse
sõadelaail silmil ja sihtival siidamel.

Võime näha. Kooli lõpuaktus. Õpilastes
on märgata rõõmust, rõõmu, kumustust,
pisaraid. Sõber laulab sõbrast, õpilane
õpetajast, vika pisarad...

6. kl. õpetajad 14 õpilast. Rõõmus
enamusel koolis ja koraarmastajad
loped. Sarnasid õpilasi soovis
näha alati.

1934

1933/34 õppeaastal võib märgata, et maad
võitnud erakondline kavaleel on laastanud
mõjutanud ka lapsi ka õpilased on jagu-
nenud „vabariiklase“ Põltsi ja Laidoneri
meesteks, mis omatund vabariiklastest.
Riigi jühtivate tegelaste mustamine
erakondade poolt on saajutanud tehti
parematele meestele laste silmis tumedat
pleksid. Harju lastest, kellele vabariik
kõnelustes sügereeitakse, et tehti vabariigi
jühtivast inimesed on ainult ~~amahnud~~
ja omakasu-piirid.

1934. 30. det.

Kooliõpetaja jühatas tegi suure vallaalaste-
le ettepaneku, et Pingu küla ellaste talu
omanik Alexander Tampfeldt saaks
võitnud kahtlusele vastutusele laste
selle eest, et tema enda kooliõpetustest
lapse Martha ja Jõla ei ole senini saanud
kooli.

1934. 12. det.

Kooli ilmus Alexander Tampfeldt,
teeseldas endast haiget ja vaest inimest
jümbuskonnas tuntud terve ja keermises
jõukus mehe. et sellega väljakuuldu
koolijuhatajas kaartunnet ja toetust
lastele riivlisse taetak saamisest.

Samal korral jõitis reviserimise kooli.
Harju maakooli nõunik h. r. H. Summer.

A. Tampfeldt kaebas ka temale, et
on vaene ja ei ~~sa~~ ^{sa} lapsi kooli saata,
sest need ei tahi kooli ja tema neid
võerõimuga ajada ei tahi, sest siis
võistoda teda seadus, ~~sest~~ olla ju
iiteldud konstaabel, et vägivalel tassi-
tada ei tahi. Et Tampfeldt jännib laste
koolisaatmisega alati. ~~Siis~~ ^{Siis} lapendab
asja kohus. „Sis nõi kumb võidab, kas
nälja kanna, või jaha jõoni“ tähendab
A. Tampfeldi kohta koolinõunik h. r. H. Summer.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
1935.a. 29. mai	Täna lõppes koolitöö - algas suurine vahetusaeg. Määlunud kooliaastat võib nimetada keskporane. Teoraliikse sündmuse järel järeleamine Alexander Tampeldiga ei olnud ta istus kottu atusega 3 poisse Raplas aretis, kuid lapsi ikkagi kooli ei saatnud. Kartserist vabanedes te kooli astus sisse ka koolimajja ja tõendas: „Mis see 3 poissa mulla ikka tegi. Süskian vargem mõni päev endal vangis olla kui lapsi saata kooli. Tegite ainult valtsale kulu ja muud midagi.“ See on tüüp, kellele ei mõja ükski selgitamine ega rääkimine: on üks võim, kas räägi A. Tampeldile ehk seinale. Väga eelpool nimetatud - alimäälunud kooliaasta keskporane. Ka riikur enamus õpilastest olid keskporaned. Oli ka ühikuid andkaid. Lõpetajate hulgast paistis adekures ja häas käitumises kõige Vladimir Parbus. Alguvõli kuuksu lõpetasid 4 poissi ja 5 tütarlast. Edasijõudmise % terve kooli kohta on poeglastel 82% ja tütarlastel 87,5%. 30. märtsil on arutatud Hõrgla kooli Noorte-Kotkaste riühm, mis koosneb 12 poisist. Haridus- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse ringkirjaga 18.10.1934. a. nr. 31870 elavad koolid käskoleval aastal koolimajade ümbruse ja kooliaedade korraldamise tõke all. Kuna Hõrgla kool aruab endises mõisa peres ja kooliaia aitamisega on tehtud algust juba paar aastat eest, siis HSM. poolt määratud kava täitmine raskusi ei tee. Käskoleval aastal on istutatud kooli aeda 12 viljapuud, iluaeda 1 elupuu ja 2 pööki.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
20. IX 1935.	1935/36 kooliaastal algas õppetöö I klassis 16. septembril. Kooli ilmus 16 poeglast ja 14 tütarlast. Sellega I kl. õige perevas - 30 õpilast. Kooli tülles oskavad lugeda 6 poissi ja 5 tüdrukut, kirjutada veidi oskavad 2 poissi ja 2 tüdrukut. Teised tunnustavad ainult ühikuid tähti, mõni loeb kokku ka 2-3 tõelise sõna.	
7. X 1935	Õppetöö võigis klassides algas 26 sept., koolis on üldse 62 poissi ja 44 tüdrukut, kokku 106 õpilast. Seigis on erakordult rihmane, Jõulepa ja Sadala küla lastel koolipäevad on tõttu taastatud, lapsed sumavad kahati pees põlvi. Õnneis on ilmaid soojad. Koolis jälatumiseid vahetatakse mõrjad jälatumid kuivadele.	
20. X 1935.	Et Aleksander Tampelot oma koolikohustusi lapsi hoolimata mitmekordset kahatrakust ja kohtulikust karistusest kooli ei saada, tegi koolikogu täna juurvalitsusele ettepaneku toimida Aleksander Tampeloti lastega avalikuks aluskohtu seaduse § 16 kohaselt.	
19. XI 1935	Haigestus õpetaja S. Lepp, lahkus koolitööst ajutiselt 11. novembril, tema asendajaks ajutiselt on määratud pr. A. Pramm, kes tänavall 9 arus ametikohtu täitmisele.	
26. XII 1935	Haigestus õpetaja A. Saujas, haigus näib kasvavajuline sisehaigus, A. Saujas sõitis ravimisele Tallinna keskhaiglasse.	
10. XII 1935.	Haigestunud õpetaja A. Saujase asendajaks pr. A. Lätte arus täna koolitööle.	
7. I 1936	Õpetaja S. Lepp on haigus vätnud ja arus ametikohtu täitmisele.	
1. II 1936	Tänavast põlvast on kuudagene õpetaja Anna Saujas lastud vanaduse ja tervislike põhjustel puhkajale. Anna Saujas on 60 aastat vana, õpetajana teeninud üle 40 aastat.	

28.V 1936.

Õpilastele ja kaastöölisele jäi temast ajajaks ja hoolsa töötajis mälestus

Tanu on viimane õppeaasta 1935/36 kooliaastal. Ehkki õpetajate pinaldane koigus ja tundmatud asütäitjod põhjustasid märke- tarat segadust õppetöö koigus, jõuti siiski lähivõtte ettenõhtud tükimäärad.

Alykuoli 6. klassi lõpetasid 13 õpilast- 6 poissi ja 7 tütarlast

Koolikoleral kooliaastal resideeris kooli- koolinõunik H. Summer 2 korda - 1935. aasta detsembris ja 1936. aasta jaanuaril. Õppetöö ja kooli kord leidsid rahuldavat tunnustust

24.X 1936.

Õppetöö I klassis algas 14. septembril ja üldine koolitöö - 24. septembril; õpilasi 99 - poeg- last ja tütarlast.

Võlga paistumaid remont töid möödunud kooliaastajal olid I-II kl. ja III-IV kl. akende pinna- tõstmine ja koolimaja värvimine.

27.XI 36.

Kool korraldas Kutsuhariduse propagande koosoleku. Kõnelesid Rapala kooliõpetaja konsulent h.-r. Kuusvall ja Mahtsa alykuoli juhataja pt. Maarand. Koosolekut kaunistasid laste laulukoor ja deklamatsioonid. Osavõtjate koosolekust ol. 120 ümbri. Ettevanded rahuldavas kooli- jaid toiel määral, avaldati soov, et sarnas- seid selgituskoosolekuid sega eesmärga korrataks.

18.I 37

Kooli resideeris Harjumaal II piirkon- na koolinõunik h.-r. H. Summer jäädes üldjoontes rahule kooli- õppe- ja kasvatustööga samuti koolivõruga.

Õpilasi on koolis 102, nendest 57 poeglast ja 45 tütarlast.

Klassikomplekte 3. I klassikomplekt I-II klass - 48 õpilast; II klassikomplekt

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
29. mail 1937.	III-IV kl. - 27 õpilast, III klassikomplekt V-VI kl. - 30 õpilast. Õppetöö suulis lõppes 29. mail kell 12. Alghuoli 6. klassi lõpetasid VI kl. õpilastest 100%, nimelt 6 poissi ja 6 tütarlast. Klassikursuse lõpe- tasid I kl. 78%, II kl. - 87%, III kl. 70%, IV kl. - 77%, V kl. - 75%. Õppeaasta jooksul peetud: õppenõu- roogu koosolekuid 12, hoolekogu koos- olekuid 8, lastevanemate koosolekuid 2.	
30. sept. 1937.	Õppeaasta jooksul peetud kaks koosli pidu, milledest pehkas üheksakü- mn. 105,48 ja ühe loterii-allegri nr. 98,78 ülejäädiga. Tähtendatult tuleb on määratud koolile raadio apa- radi muretseniseks. Kooli raamatukogu rikastus Riigivanema h.-r. K. Pätsi annetusega - „Besti entuüklopeedia“ 8 annet, kolingur iluköites, hind nr. 200. Koolitöö algas I klas. 13 sept., teistes klassides 27. septembril. Koosolekul 1937/38 õppeaastal on kuulis 6 klassi, jaotatud 3 klassikomplekti: I kompl. I-II kl. - 47 õpilast, II kompl. - III-IV kl. - 33 õpilast, III kompl. - V-VI kl. - 27 õpilast, kokku 107 õpilast, poeglapi- 60, tütarlapsi 47. 25. sept. on Harju maakarti korral- dusel õpetaja L. Lepp määratud ravimi- sele, tema asendajaks on määratud pr. M. Albi. Kooli õppenõuorgusse kuuluvad peale õpetajate lastevanemate erindajad Jaan Lii ja hoolekogu erindaja Johan Ausmees.	

Koolikogu koosseis: koolijuhataja T. Agur, õpetajate esindaja A. Anango, lasterahnamate esindajad - R. Kallaste ja J. Kutter, vallavalikogu esindajad - O. Koro ja Juhon Ausmees.

Koolikogu summaalne arv on valile ostetud raadiovastuvõtja "Tuljak" nr. 195, kaastänamolator ja anootpatareiga nr. 228.

18. V 38 Kooli revidoriks Harjuma ühirkonnas kooliekspektor h. n. H. Lummer

29. V 38 Õppetöö lõppes 28. mail kell 16.00 andes järgmist tulemust:

Klassikursuse õpetajad: I kl. 80%, II kl. 90%, III kl. - 80%, IV kl. - 80%, V kl. 42% ja VI kl. 100%
Õppeaasta jooksul õppetöös seisakut ei alnud.

1938/39 õppeaasta.

Õppetöö algas I klassis 18. septembril, Teistes - II, III, IV, V ja VI klassidel 26. septembril.

Klassides õpilasi: I kl. - 16 õpilast, II kl. 19 õpilast, III - 25 õpilast, IV - 17 õpilast, V - 11 õpilast ja VI - 6 õpilast.

Klassikomplektid on 3. Esimeses klassikomplektis I - II kl. - 35 õpilast, teises klassikomplektis III - IV kl. - 42 õpilast ja kolmandas klassikomplektis V - VI kl. - 17 õpilast.

Esma korraldelt on võetud tarvis:

Tulele I kl. „Matemaatika õpik“ 5. õppeaasta A. Karrand, J. Lang, O. Paas ja II klassis „Matemaatika õpik“ 6. õppeaasta, A. Karrand, J. Lang, O. Paas.

Kooli õppendikogusse kuuluvad: koolijuhataja T. Agur, õpetajad J. Lepp ja A. Anango, lasterahnamate esindajad Eduard Koro, koolikogu esindaja Juhon Ausmees.

Kooli koolikogu koosneb ~~kuus~~ ^{seis}

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Liikmest: Koolijuhataja T. Agur, õpetajate esindaja õpetaja J. Lepp, lastevanemate esindajad - Rud. Kaljuste ja J. Kutsar, vallavalitsuse esindajad Artur Korr ja Jechan Ausmees. Haalevõrgu juhatajaks on Artur Korr, kirjataimetajaks J. Lepp, laekurius Rud. Kaljuste.	
15. V 1939.	M. Raud, koolise peainspektor	
15. 5. 1939	H. Sumner, Harjumaa koolide inspektor	
15. V 1939	H. Oksa Tallinna õpetaja kooli direktor	
28. V 1939.	Koolitöö lõppes 1938/39 kooliaastal 26. mail. Õppetöö edenes normaalselt-isk, häade tulemustega. Õpilaste haigestumine ei olnud suuremal määral õppeaasta lõpul-maiku teisel poolel - põderid, leetrid ning epid. kõrvanäärme põletikud. Õpetajatest puudus teinisel põhjusel koolitööst Aime Orango 1939. a. 12. aprillist kuni 3. a. 27. maini, tema asendajaks õpetajaks määras Harju Maavalitsus pr. Elide Rändra. Algkooli 6. kl. lõpetasid ringarvade algkooli lõputunnistuse 3 tütarlast ning 3 poissi, klassikursuse lõpetamine oli normaalne, teiseks aastaks samasse klassi jäi 13% õpilaste üldarvust.	
1. IX 39.	Koolimaja remont viidi läbi õigeaegselt - 1. septembril. Suuremaid töid oli klassi- ning õpetajateruumide valgendamine ja tapeetimine ning vineerpaanide panemine I-II ja III-IV klassidesse, ka ahjude uuendamine koolijuhataja korteris ning III-IV kl.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
1943/44	õppaasta. Kauaaegne koolijuhataja J. Aguri suri 1943. septembris kuul ja uueks koolijuhatajaks määrati Otto Kolt. Õpetajateni on Liisa Saukas ja Johannes Annatus. O. Kolt asus kohale 15. oktoobril 1943a. Õppetöö algas 18. oktoobril 1943. a. 6 klassi ja 3 komplektiga. I-II kl. 26 õp., III-IV kl. 33 õp., V-VI kl. 26 õp. - kokku 85 õp. Õppetöö oli rakendatud õpinute ja õppetarbete vähesuse tõttu. Õppetöö kaardas ka kooliõp. liikide ase tõttu, sest õppetöö lõpetati juba 25. märtsil 1944a. Algselt 6. kl. kursuse lõpetasid 11 õpilast. Seisakord hägusate ja muude põhjuste tõttu õppetöös ei olnud. Õpilasi ja õpetajaid kohustati kvalifikatsioonil põllutöödele minema. Kurb annetus juhtus 29. jaanuaril 1944a. Õpetaja Saukase tütar Ene, III kl. õpilane, surnus järsku. Remonte koolimajas ei teostatud materjalide puudusel.	
1944/45	õppaasta. Suurem osa kooli KVV-st vahustati juba 30. sept. 1944a. Punaarmee poolt saasaanupantideest. Koolimaja särgitegevuse läbi ei kaardunud. Õppetöö algas 1. novembril 1944a. 6 klassi ja 3 komplektiga. I-II kl. 31 õp., III-IV kl. 33 õp., V-VI kl. 24 õp. - kokku 88 õpilast. Õpetaja Joh. Annatus paigutati rüükerarvates 1. nov. 1944a. ja tema asemele määrati kutseta õpetaja Asta Kiltmaa.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Õpimise vähesus raskendas alul õpetajaid, kuid peagi saadi neist ressurssi üli ja õpetajate toimus taastusteta. Annates 1. maist 1945. määrati rahjuhatajaks Liusa Saunus ja õpetajaks Otto Kallio.	
1945.	18. mail toimus õpilaste kevadpidu. Kavas. laule, mängu, deklamatsiooni ja näidendi „Tütu Hinnipäev“. Pidu õnnestus; sissetulek oli 284 rubla. 19. mail lõppes koolitöö I, II ja III klassil, kuna IV, V ja VI kl. algasid eksamid. IV kl. olid eksamid kirjalikult emakeeles ja matemaatikas ning suuliselt vene keeles ja eesti keeles. Tähtsaimate ja eksamitulemuste kokkuvõtte lõpetasid IV kl. 20. mail järgmised õpilased: Laine Otepää, Elvi Tuumes, Virre Ilustreim, Tro Kiivita, Erno Lauripõhli, Elvi. Üldiselt oli neljas klass väga nõrga tasemega: istuma jäi neli õpilast ja järel eksamid jäid kahele õpilasele. I klassil olid eksamid kirjalikult eesti keeles, suuliselt vene keeles, eesti keeles ja loodusõpetuses. VI kl. kirjalik eesti keel, suuline eesti keel, vene keel ja matemaatika. Eksamid kestsid I ja VI kl. 31. maini.	
	4. juunil korraldati ekskursioon järvele. 5. juunil lõppes õppetöö. VI klassi lõpetasid järgmised õpilased: Valve Kaljuste, Lina Asveid, Elvi Tro, Laina Heinleht, Väike Merissaar, Lydia Robam, Heinrich Pusi, Agro Tro, Kuno Brenner, Hugo Ilustreim ja Kajo Reinpala. Eriti andekad lõpetajad olid Kajo Reinpala, Lydia Robam ja Valve Kaljuste. Koolitöö lõpetamisel I ja VI klass korraldasid ühise koostööbimise. Klasside esindajad ütlesid kaasõpilastele tervituse. I kl. esindaja kiitis igale lõpetajale nartsisse. Oli kaetud ühine laud kappide, kuskite, võileibade ja piimaga.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Koolimajale oli ettenähtud järgmine hädavajalik remont: uuendada riie tehine põrand foori parandada maja katus, uuendada 18 puuraknaaruuta ja õpetaja korteris teha uus ahi ja soesein. Kõige peale koolitööd 9. juunil korraldati lastevanematega küllenuude väjaveo talgud. Härgla ja Kõrvvere vahtkandadest toodi kohale 55³ küllenuid. Ka Maidla vahtkannast viidi palgid juurde viiskisse, millest loigati põrandalaavad. Eriti aktiivne organiseerija oli kohalik metsavahi, lapsevanem August Palura ja August Ausmees.	
1945/46.	Koolitöö algas 1. septembril I, II, III ja IV klassidega. Õpetaja Otto Koltis lahkus Härgla koolist Harjumaa TK Haridusosakond määras kooli sõjaala juhatajaks ja tunniandjaks kutses õpetaja Dave Ausmehe, kes oli 1945. a. kevadel lõpetanud keskkooli. Ta asus tööle 4. septembril. 10. septembril asus tööle õpetaja Kõte Kiltmaa, kes oli nimetatud näevani kohilas sõjaväelistest õppustest osa võtmas. 12. septembril saadeti Harjumaa TK Haridusosakonna poolt tööle õpetaja Linda Oselein. 24. sept. lahkus õpetaja Dave Ausmees sündis kehakasvatuse tehnikumi Tallinnas. 1. oktoobril alustas tööd V ja VI klass koolis oli 98 õpilast. Töötati kolme klassikauplusega. Laskusid tekitas puudulik õpperaamatite saamine. Valla TK oli jäiesti abitu remondi läbiviimises. Lapsevanem Sergei Jaani asus 14. oktoobril remonditöödele. Üheskoos klaasis ta puuraknaaruuta, siis parandas katus ja lõpuks tegi riie tehoid uue põranda. Põranda värvimiseks kogusid õpilased 1 liitri värvi tsat. Et sellest ei jätunud põranda värvimiseks, siis	

koguti veel kahe liitri varnitsa ostmiseks raha. Oktoobripühiks 6. novem. oli valmis uus pörand ja ka värvitud.

Oktoobripidustuste puhul korraldati aktus dekoreeritud saalis. Terve kooliperele oli korraldatud ühine koosviibimine lauas, mis ol ka-
tud kuklite, võileivate, kapsapiiruka ja piimaga. Pioneerid sissestasid koosviibimist deklamatsiooni-
sioonidega, laulude ja dramatiseeringuga. "Ihus algatus". Koosviibijail oli pidulik meelolu.

28. det.

28. det toimusid nääripuu pidustused. Õpilased kandisid ette laule, deklamatsiooni, laule ja näidendi, Juku ja Miku. Nääri-
vanana esines õpilasvanem karolus Väi-
saku, kes oskas luua piduliku meelolu
premeerides andekamaid õpilasi väär-
tustliku kirjandusega ja igale õpilasele
ile andes maiustus pakikese. Kirjandusega
kooli majanduskulude katkestamine 500000.
Õpilasvanemaid oli kogunenud rohkesti. Pro
meelolu oli hea.

Poolgaaste hinnangud anti välja 29. detsem-
ril, Õppetöö vahetähts kestis 11. jaanuarini.

16. jaan.

16. jaanuaril käis kooli inspektor L. Pauk.

21. jaan.

21. jaanuaril toimus Lennu suunanäva
pehitsemise aktus. Üskava oli peamiselt
õpilastelt.

8. veebr.

8. veebruaril vahetasid puhkusele jaanua-
risti korraldusel koolijuhataja L. Pauk,
toma kohuseid asus täitma õpetaja
Elisabeth Leidorp.

18. mär.

18. mail lõppes koolitöö I, II ja III klassil
Lamall päeval toimus juures kõigi valla
koolide oma/oomingu olümpiaad. Meil kooli
õpilased olid esitatud kirjandite ja
joonistustega. Võistlustel Hargnema
parimaks osutus juuru kooli õpilane

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	ja teisele kohale sai Hängla II klassi õpilane Hilmar Nuude. Tütarlapsed võistlesid rahvastipallis juuru kooli tütarlastega. Hängla kooli tütarlapsed võitsid Kaugushippes olid parimad Ülo Palm, Milvi Joa ja Evi Prunt. See päev oli väga meeldejään ja eriti ehiseks jureks sulasid ralla õpilased õhtusel etendusel, kus iga kool esitas oma osa. Meie kool esines laternaatega võimeldes, millega tuli veel edaspidi Tallinnas Harjumaa koolide vahelisel olümpiaadil esineda. 8. juunil Eksamid olid IV, V ja VI klassis eesti keeles, vene keeles, matemaatikas, ajaloo, maateaduses ja loodusõpetuses. Enomasti sooritasid kõik eksamid. Väga hästi klassis osutus IV klass ja VI klass; nõrk oli V klass. Kiitusekirju anti V kl. õpilasele Ülo Palmile, IV kl. õpilasele Maimu Truljärele, Milvi Ausmõele ja Heimir Tunderile. Kuuenda klassi lõpetasid: Ülo Palm, Kambola Merissaar, Milvi Joa, Ilse Laur, Väike Laur ja Helmi Tammeleht. Lõppaktus oli väga südamlik. Klass oli IV klassi poolt dekoreeritud kaskede ja lilledega. Lõpetajad said raamatu "5 aastat Nõukogude Eestit" ja veel palju, palju lilli.	
1. aug.	Remonttööd on alustamata. Valla Tervekomitee on väga ükskõikne, samuti ka külanõukogu. Paistab, et koolijuhataja tekkur remont kümneküünega. Kohal pole materjali ega ka tead küaldas ja kust saab töölisi.	
5. aug.	Külanõukogu korraldusel toodi kohale lüva, savi, laudu ja lüppa. Tuli ka käsikorras töölisti taludest kamaama ma ahjusid ja parandama tüppiseinu ning põrandauid. Paiga oli need kes venitasid päeva õhtuse nuriseda, et kuidas varem saadi ja nüüd enam ei saa.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
--------------------------	--	----------

Oli ka tõsiseid täheimmes, kes töötasid täie innuga hõimukust õhtuni, üks neist oli Jakob Trilljau.

31. aug. Kodumajas on lammutatud kolm aju, tehtud osa uut treppi, parandatud lagunenud seinad krohviga, katus parandatud ja interruadi ruumid valgendatud.

Koolitöö võib alata. Jõel ajal saab remonttööd jätkata. Eeskätt on tarvilik kooli uus ahi.

1946./47. õppeaasta.

4. sept. Koolitöö algas 2. septembril. Juba esimesel päeval oli enamuse õpilasi kooli ilmunud. Koolitöö algas oli ilmunud osa uusi õpikuid ka vihkuid võsid õpilased juba esimesel päeval muutnud. Harjumaalaste Komitee Haridusosakond määras kooli neljandaks õppejõuks Kapla keskkooli õpetaja Alda Mülen'i 20 aastat vana.

24. okt. Kooli revideeris inspektor Tiki. Näis, et ta oli rahul koolitööga. Ta isegi kiitis noort õpetajat Mülen'i, kes I+II klassis andis enamikes hea tuntu. Inspektor Tiki oli väga sõbralik ja suure pedagoogiliste vihimustega koolimees. Ta andis õpetajatele rida tulusaid näpunäiteid ja tegi meile igapäevasesse töökäiku palju eluvust.

6. nov. Jagati õpilastele I vanaaasta hinded. Koolis korraldati aktus oktoobri-revolutsiooni 29 aastapäeva aktus.

23. nov. Koolis oli kaks harguse juhtumit. IV kl. õpilane Väike Põgiste hargestas Jõlleuuti ja VI kl. õpilane Evi Pruut hargestas sarlaki. Kooliarst korral-

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	suleti kool 12 päevaks. Haiguse juhtumeid rohkem ei olnud ja kooli töö algas uuesti 4. detsembril. 30. det. Jagati õpilaste II veerandaasta hinded. Traditsiooniline nääriruum jäi korraldamata, sest kooli saali oli ähi ikkagi tegemata. Lemmiktööd olid niikaugel, kui seda ümbuskonna elanikud suutsid teha talgute korrast. Valla Tütrkomitee ei abiosta kuidagi! — Õpilaskorraldajad on toonud kohale viitpleksi õhjuvõrvi ühendamiseks, on troodud pleksi uue praearju tegemiseks õpetaja korteri on ka kogutud 80 kg nisuteri potisevate töötasude aga Tütrkomitee ei saa ega saa potiseppa. Vallas on tuntud ja hea ahjumeister, aga see on kaubeldud alla aita viljavatujaks. Küllalt on räägitud Valla Tk esimehega, küllalt ka pastoraatiga aga tulemusteta.	
24. jaan.	Kooli koolistas haridusministeeriumi frond Raul Juuru valla kandidaadina Olemuõnneks, tuli haridusminister rahvaga tutvumema. Rahvakorralduse järgus kunstiline asja, milles esinesid kooli pioneerid dramiseeringuga „Tus algatus“. Õpetane Heinrich Tander mängis väga hästi oma osa. II kl. õpilased viinud M. Raula „Võitluse maaga“ ja II kl. õpetane Taimi Toi Lebedev-Kumatsi, Nõukogude lihtne inimene“. Haridusminister ei olnud sugugi huvitatud koolimajast ega õppetoast. Ta ei vaadatud klasse, ei ajanud ka jätta apperatsiooni.	
22. märts	Õpilaste jagati kolmveerandaasta hinded. Veel 7% õpilasi puudus sarkarhaiguse tõttu. Koolis puhkis 12. märtsil sarkarhaiguse. Tasskonnaga korraldusel suleti kooli ühtemoodi garaatieni. Tutu-naatlaad haigustund massiliselt.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Kõik õpilased, kes varem polnud saad- kis olnud said nakatatud hiljem vüdi haiged. Suure haigla, mille põrast oli aga lastevanematega tõsiseid kakau- tõrkeid.	
17. mail	I, II ja III klassis lõppes õpetöö, kuna IV, V ja VI kl. algasid eksamid. VII kl.	
3. juunil	oli üldiselt nõrga koosseisuga, siiski soori- tasid eksamid 8-st õpilasest neli: Gun- nar Grünthal, Vire Thustreum, Elvi Kopli ja Evi Pruut. Kolmele jäid järel eksamid ja õpil. Laine Otepala haigestumise tõttu puudus viimane ve- randaaste ja female jäid hinda välja- panemata. Koolitöö lõppes 3. juunil.	
20. juunil	Kooliõu, mis on ühtlasi ka noorte- ja täiskasvanute spordiplats oli aastate keste saanud läbisõiduhooviks: nü kihutand autod rügi viljalatu ja Raadio Komitee abimajandusse. Et külanõukogu ja mets- kond asusid samas asunduses, siis kamatad pargipuud sellega et sinna sleoti hobused selleks ajaks kui mindi asutusse. Et seda pahet vältida on põustatud Rahvamaja laulukoorilõkmed talvut korras mehest maha saagime ja võhak toimetama aiamatrijali. Talvud lõpetavad 8. juunil.	
31. aug.	Suve jaoksul teostas suurem remont. Valmistati puhuks rebruarikuus jõe- le Tk siiski nikaugle, et saadi saali ja käsitööruumi uued plakk- abjud. Oputaja Osleini korterisse tehti uus pottahi ja plüf. Koolimaja valgu- damiseks tegi Hõyle külanõukogu ra- halise korjanduse - laekes 1900 rubla. Kaubeldi vabatunehindadega kooli- maja alumine kord puhastamisele.	

Koolitöö alguseks oli hädavajaline remont lõpetatud. Seinad puhastatud, alumiinium-
ruse klassi põrand ja paneelid värvitud.
Internaaadi köögis ja ülal vahukojas oli uus
põrand tehtud ja ka värvitud.

1. sept.

1947/48.

Koolitöö algas 1. septembril. Harjumaa RK
Haridusosakonna korraldusel vabastati õpetaja
Osleini Hõrgla Vt kusevalist ja määrati tem-
a asemel õpetaja Hilja Talprepp. Õpetaja
Osleini vallandamise põhjuses oli asjaolu,
et tema ei saanud klassis distipliniga hak-
kama. Et õp. Talprepp oli mitmeaastase
praktikaga ja kutsuga õpetaja, süstlosakond
suunas tema suu.

Õpilaste nimekirja järgi ilmus kooli 114
õpilast. Ei saanud enam klasse kokku
komplekturida, tuli esimene ja kolmas klas-
s eraldada, kus oli kaugelt üle 20 õpilase.

Haridusosakonna ettepanekul ja Haridus-
ministeeriumi kiinitamisel suurendati kooli
nelja-komplektiliseks. Komplekturiti ja-
miselt I kl; II+III kl, III kl. ja IV+V kl.

6. nov.

Koolitöö ajal remonteeriti õpetaja Talp-
repa korter: laed valgendati, seinad tapit-
seeriti ja ukseid ning aknad värviti. Vastu-
jali muretsenisel osutas suurt abi kohalik
rahvamaja.

Esimene veerandaast lõppes 6. nov.
Koolipere oli ettevalmistanud sisuka kara-
kteristava revolutsiooni 30. aastapäeva
tähistamiseks. Jagati tunnistused.

Õpilased olid korralikult kooliskäinud
ja edasijõudmine oli rahuldav. Kooli-
distipliin oli eelmisest aastast märksa
paranenud.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
27. nov.	Kooli revideeris koolide inspektor Tiki. Ta jäi koolitööga rahule. Oma arsti mainis, et koolruumid on puhtad ja korras. Opetajad olid koostanud tööplaanid ja esitati ka tunnikava.	
31. det.	30. det. korraldati traditsiooniline nään-puu. Kavas oli lastekoori laule, deklamatsiooni ja näidend „Näärivana kodu“. Eriti huvitavad olid väikeste I ja II õpilaste „pääpikse meeste“ etendus. Näärivana jagas kõigile õpilastele pakikesi, mida õpilased vastastiku üksteiselt valmistasid. Premieriti paremaid õpilasi: II kl õpil. Mõri Ausmeest, I kl õpil. Oie Kadakast, III kl õpil. Viivi Kaljust, II kl õpil. Maire Kaldat ja Riina Äspit ning I kl õpil. Kalle Merilat. Premieriti ka näärivana raamatuid.	
18. jaan.	II poolaastal algas töö 12. jaanuaril. Algas kibe ettevalmistustöö valmistuspäevade sisustamine. Õpilased olid teinud näärivana eruka. Esitati lastekoori laule, deklamatsiooni ja näidend „Õpimise vaenlased“. Etendus oli kell 12 pärast. Helles ajas oli kogunenud palju rahvast. Laul oli sõnatäis ning teisest küljest. Õpilaste abiga olid ka ruumid pidulikuks. Oli loomungid ja vanikuid.	
21. jaan.	Lenini surmapäeva aktusel andsid 26 pioneeri pähaliku tööuse ja teevuvalle vanem pioneerjuht Ingrid Tinde andis üle pioneermängid ja kaalunäidid.	
20. märts.	Tuba veebruarikuu levis õpilaste hulgas nakkushaigus mumps. Jaaskonnast kooli ei tulnud ja III korrusel põdes umbes 80% õpilastest mumps. Klassid jäid õredaks ka appetaari kaunustas selle tõttu. Rasked haiguse juhtumid ei olnud. Opetajad-klassijuhatajad andsid	

tervishoidlike näpunäiteid.

14. märts

14. märtsil korraldati mt.-ringi tööpäev. Tähtsaks koolis. Tööpäevale oli tulnud Tuumen, Inglise, Kaimi õpetajad. Näitetunde andsid õp. J. Mõlen I klassis tunniainega „Kulduske“, õp. A. Talpura I kl. eest kuus tunni Juhani „Lüvi, Põrsasid“ ja õp. A. Kiltmaa ajaloo tunni I kl., kus käsitati „Veisused Prantsusmaal 18. sajandil“. Näitetunnid rahuldasid pealt kuulajaid ja teid esile sisukad vaatlused. Eriti esile tas noor õp. J. Mõlen hulk tööväldel I klassi emakeele õpetamisel. Mee hulgas käsitles nägemisvõimeldust mis oli uudne ja tekitas mõttevahetusi. Kõrge tulumise oli korraldatud ühine lõunasöök. Koolireunad olid soojad, kodused ja kaunid, kuna klassidesse oli seks puhkus muutsetud kardinad. Lilled olid juba varem.

18. märtsil õppenõkoogu otsustas korraldada koolist III kl. Strömsveidi, kes korduvalt oli esinenud koolikona vastu, ignoreeris õpetajate korraldusi ja oli tüli põhjuseks teiskasvatuse vahel.

III õppeveerand lõppes 20. märtsil. Iksa veel pühendus hulk õpilasi muusikaga.

8. mail

Õppeaasta lõpetamisel otsustati korraldada koolipidu, kavas õpilaskoori laule, mudilaskoori laule, deklamatsioone, rahvatantsu ja näidend „Õppimise vaenlased“. Kevadpidu oli kokku meelitanud palju õpilaskasvanemaid.

18. mail

Õppetöö lõppes I, II ja III kl.; IV, V ja VI kl. algavad eksamid 20. mail. Vaatamata suurtele pühendumistele lõpetasid õpilased edukalt klassikursuse, edukalt alid õppinud VI, V ja I klass. Puhkumisele õppinud IV, III ja II kl. õpilased

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Neist nõrgemad olid <u>IV</u> klassi õpilased. <u>IV</u> kl. õppisid tüdrukud väga hästi, aga poisid hünkusesse õppemaast jaossul palj ja õppisid väga halvasti. <u>III</u> õppeaasta lõpul premeent kiitus kirjadega <u>I</u> kl. õpil. Kalle Mesilat, <u>II</u> kl. õpil. Maie Kaldat ja Riina Espet, <u>III</u> kl. õpil. Viivi Kaljustet.	
23. mai	Juurva valla koolide vaheline koolinoorte olümpiaad toimus Juurus 23. mail. Kärgla kooli õpilased esinesid seal laulude, näidendi ja deklamatsiooniga. Väisthurel sai Kärgla õpilaskoor esimese koha laulude M. Jorlausk, "Kodumaa" ja J. Tuuni, "Lõvade kuulutajad" esitamisul. Ka mudilaskoor sai esimese koha, eriti, haaras publikut väike akordeonimees Ülo Kaal, kes saatis mudilaskoori. Deklamatsioonides sai esikoha <u>I</u> kl. õpil. Tuge Paukas, kes entas "Palj trööd" Näidend, "Õppimise vaenlased" kaanti üle hästi ette valmistatult, nii pakkus rahvale palju nauga. Sport. võistlustel <u>IV</u> õpil. õvi. Hammelmann purustas Henjumaa koolinoorte rekordi. Ka õpilased Heino Hro ja Valve Öberg tõid koolikohti. Kõik nad võistlesid kangushüppeis.	
8. juunil	Õktsamid toimuvad <u>IV</u>, <u>V</u> ja <u>VI</u> klassis. Kuueenda klassi lõpetavad: Milvi Ausmees, Laine Otepala, Hilja Teis, Ester Ausmees, Mai Ebavik, Maimu Piltjärv, Helju Roodimägi, Kallio Kivi, Karl Kivitoa, Heinrich Tuuter ja Heino Märsalu. <u>VI</u> kl. oli väga hästi õppinud ja seega lõpetavad kõik kooli. Õpilane Ingrid Erchhoreg, kes tuli kohale koolist oli esimest korda vabastatud artistilunnistusega. Traditsiooni kohaselt <u>IV</u> kl. saatis <u>VI</u> kl. kutsi üle kelli, raamatuid klass oli pidi-	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	lik: palju lilli, kassi ja vanuseid. Lõpetajate ja õpetajate vahel oli palju südame- liksust. Vastastiku tehti kingitusi. Kõik lõpe- tajad sündusid edasiõppima, enamasti Tall- linnas.	
20. juuni	Suvisel koolivakats ajal oli ette nähtud koolimaja- le uue katus ehitamine. Õpetajate korterite tapit- seerimine ja ülemise korrja klasside valgenda- mine. Valla Täitevkomiteel ei ole remondisum- marid. Kattematerjali - sündlipakud - "teenisid" õpilased. Kõhvide korjamine atriiumil kogusid nad 18 hl. männikabiid. Kevadel külvand aprillis 5 ha männimetsa ja maikuuks hooldasid uuesti metsa 5 ha. Töötasus sai kool eesõiguse toa- bepidada. Kattematerjal oli saetud, aga seemned puudusid tööde alustamiseks.	
15. aug.	Uue joonul on tapetbeeritud kõik õpetajate korterid. Tänuväärse töö tegi Härgla k/s elanik Valfrid Hiinonen, kes oli välja õppinud maal. Ta valgen- das ka ülemise korrja klassiruumid. Uesse kitarre koridori tegi te pumpa- neeli. Koolimaja oli saanud puhtaks.	
1. sept. 1948/49 õ.a.	Koolitöö algas 1948 a. sügisel 1. septembril Uues õpetajas oli määratud Evi Pärnaka, kes lõpetas Tallinnas Keha- õppekooli Tehnikumi. Koolis hakkas- sid tööle vus õpetajat. Klassid komplek- teeriti järgmiselt I + III kl kokku 35 õpil. II kl 26 õpilast, IV kl 24 õpil ja V + VI kl. kokku 22 õpilast. Koolis oli 107 õpilast.	
6. nov.	Kõrpes esimene õppevõrand. Koolis oli 4 õpil. kuni esimese võrandi lõpuni korral- datud võhikute puhtuse ja korralikkuse võistlus. Võistlusel osutunud parimad I kl õpil. Oie Thustum, II kl õpil. Kalle Merila, III kl õpil. Mail Kalde ja Riina Espe ning IV kl õpil. The Sur. Väitjad primumi	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	raamatutega. Vennandaaste jaoksul nakkushaigused ei olnud. Kool töötas korralikult. Järelepoelt õpilased on suured pühad. Nad ei taha internaatide järele ja koolis on sügisest sadude lõttu palju vett ja pori, mis takistab korralikku kooliskäimist. Oktoobrikuust 31. aastapäevaks sai kool Haryumaa Tk Haridusosakonna summadest 5000 all kature ehitamiseks.	
15. nov.	Koolimaja on 473 m² ehitatud uut katust. Sügis oli väga soojene. Süski, vihmaheategadel, töötasid katusel V. Hinnu ja P. Vares. Õpilased kaunistasid uut katurelaadset põõningat. Nad tegid seda suure plaaniga. Võit on käes. Koolimaja on päästetud. Palju tänu peab andma Haryu Pakvamaja juhatajale Juri Udu- saare, kes oli alaline abiline. Katurelaadid lõikas ta oma masinal. Vihma sadas, puhus külma tuul, aga J. Uduaar korras oma vennad. Uduaaraga töötasid valgest valgest.	
29. det.	Õpilastele oli korraldatud nääripuu. Õp. H. Palpepa juhtimisel esitasid õpilased näändendi „Näärivana külalised“. Näändend oli väga hästi ette valmistatud. Õp. E. Kuteri (Parnaksi) juhatarel oli sellesse põimitud tants: nagu „Hüülaste tants“, Tants humpallidega“ jne. Deklaatorina esitas heas valikus, samuti punestusel laste-koori ja meelaskonilaulud. Laal oli tulvil lastevanemaid ja endisi lõpetajaid. Õuto huvitavam osa algas näärivana tulekuga, kelleks oli kohalik mees K. Märsalu. Ta lasi õpilastel salme öelda ja jagas pakikene. Ka näärivanaal tuli „salme“ öelda, sest õpilastel temale ka pakki valmistanud. Varsti kuulsime heas entuses Fr. Tuglase „Merd“.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Näärilõhe kujunes tujuküllasemaks sõprusühteks. Õpetajad, lastevanemad, endised õpetajad ja õpilased ning eelkoolilapsed said ühtseks pereks.	
30. det.	Täna lõppes I õppeveerand. Õpilaskes jagati tunnistused. Üldiselt oli õppetase paranenud. Võrku ja puudatavate hindideid oli III kl., mis töötab koos I klassiga. III õpilasel üldiselt kõrbiti käitumise 5-kt 4-le, kuna ta on võtnud korduvalt kaasõpilastelt sülepäid ja tündipotte, karkleb, valitab ja saaga oma halbu tegusid. See poolaastal paremaid õpilasi ei promeeritud, kuna valts Tõrtemõitel puudusid selles suunas ja näärilõhe oli korraldatud tasuta.	
1949. 11. jaan.	Tunnikavas tehti järgmine muudatus. Õpetaja G. Kuter hakkas õpetama matemaatikat I kl. ja õp. L. Laukas matemaatikat IV kl. See oli vajalik sellepärast, et uus õpetaja E. Kuter ei saanud hästi hakkama distsipliiniga. Ta on hea eelvalmistusega ja võimega kehalise kasvatuse alal, aga tihtes tundides tahab sageli vahet segada tunnidistsipliini asjus.	
11. jaan.	Täna anti väga pilt-montaaž Leninist. Peinaleht oli kujunenud mitmekülpses ja huvitavaks. Õpilased olid kogunud hulka tõrkeid ajakirjadest ja ajalehtedest. Et eeloleval suvel õpetajad t. Kiltmaa ja L. Laukas võtaks osa ekskursioonist Moskvasse, siis nende poolt ol. pilt ja kirjutus „Lenini mausoleum“, „Kreml“, „Metro“ ja „Moskva“. Etteantega sisustati Lenini surmapäeva aktust.	
8. märtsil	Naistepäevaks olid eelvalmistunud juba varaselt käimas. Naistepäeva aktust juhtis õp. H. Talprepp. Ta oli päevatähistamises palju organiseerinud. Nü ühtas te. internaaadi õpilastega ühides, „Halvad abikised“ ja hulka deklamatsioone. Õp. H. Talprepp on meister deklameerimise ja ühidesõnade õpetamisel. Aktust jäi väga hea mulje.	
19. märtsil	Lõppes III õppeveerand. Käitumine kõrbiti III kl. õpil. Kiltmaa Barnabasel, kuna tema kooli teel suit-	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	setab ja rakleb. Samuti ka IV kl. õpilasel Ottosal kärbiti käitumine 5-lt 4-le koolikorra ignoreerimise ja vastuhakkamise tõttu, eriti noortele õpetajale. Koolidistsipliin oli siigiseaga võrreldes palju paranenud. Ka koolikohustuse täitmine oli parem eelmisest õppeaastast.	
15. mai	Korraldati spordiväljaku valmishitamise puhapäevae. Ministrite Nõukogu abimajaand. Pärilo oli saanud veoauto liivavedamiseks hüppekasti ja joosuradadeb. Õpilasi oli kogunud 15 enamasti spordikollektiivi liikmeid vanemaist klassidest, õpilasi vanemaid 7. Õpilased kaevavad hüppeangu täpsate mõõtude järgi, töid löüse kalhoorist saapumise ja puhastavad võrkpalli platši. Lastevanemad valmistavad OVK takistusriba, olid abiks liivavedamisel ja seadsid ilusse uue taskaalu palgi (vana oli mädanenud). Ilu oli erakordselt ilus, päeva joosul sai hulk tööd tehtud. Tähtsaim selle juures oli siiski see, et õpilased koos oma vanemate ja õpetajatega õppisid ühiskondlikult töötama.	
18. mail	Õppetöö lõppes kolmes nooremas klassis. Korraldati lõppaktus ja anti tunnistused. Kätuskirjad anti II kl. õpil. Kalle Merilale, Inge Laukasile ja Tiin Kurvetile; III kl. Maie Kaldale, Maie Freidile ja Riina Espel.	
8. juun.	Koolitöö lõppes kolmes vanemas klassis. Kätuskirjad said IV kl. Lembi Ausmees, Hedi Ausmees ja Tiin Taut; V kl. Rein Jakobson ja Ant Taut; VI kl. õpilane Valde Oberg premeeriti, "Mahtsajaga", kuna ta oli pühendlik õppeaineis ja kooli vahelisel spordivõistlusel tõi ta koolile enkohe kangus ja kõrgushüppes. Lõpetajatele oli korraldatud pidulik ^{ava}saatmine. VI kl. lõpetajale anti lilli, mida olid toonud V kl. õpilased. Lahkumine oli südamelik. Vastastikku kingiti mälestusesraamatuid.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
23. juunil	21, 22. ja 23. juunil korraldati ekskursioon Järva- ja Tehastuse ja Kehtuasse. Kaasa sõitsid kolm õpetajat ja 14 õpilast. Ilmad olid ilusad ja ekskursioon õnnestus hästi.	
15. aug.	Suvejooksul toimus koolimajas suurem remont. Maja põhjapoolne katus uuendati. Lõunapoolne katus oli uuendatud eelmisel aastal. Röödule tehti uus katus ja lagi. Ülmise korruse klassipõrandad uuendati ja värviti. Teisele korrusele viiv trepp uuendati. Laal puhastati, lagi ja seinad värviti toonvärvidega. Laal ja vestipunkti paanelid värviti. Kooli köök lubjati. Alumiinise korruse klassilauad värviti. Remondi teostas Valfried Linnum. Ta on arjatuud ja ja tegi töö väga korralikult. Remondisummad saadi juure valla Tõrjekomiteelt (8000 abl). Koolimaja on õppetöö alguseks valmis. Raskesti oli materjalide muretsenisel. Tänu Haridusministeeriumile, kes abistas värvide, värvitoa ja kehrapappi saamist.	
1949/50.a. 1. sept.	Algas uus õppeaasta. Koolikohustuslikke on 111. Nendest kooli on ilmunud 104. Klassid komplekteeriti järgmiselt I+II, III, IV, V, VI+VII klass. Õpetajate peres muudatuse suvejooksul ei olnud. Kool hakkas tööle nelja komplektiga viie õpetajaga.	
5. nov.	Lõppes esimene õppeperand. Koolitöös erilist ei olnud. Koolikohustus täideti rahuldavalt. Õpil. Otto Saakule koostati akt, kuhu tema ütluse järgi, "Eks habe päästo", pühendus ta põljustele, ootades koolikohustusest vabavennist vanuse tõttu. Õppeperandi alguses ei tahtnud töö õiget käiku võtta, õpilased ei tahtnud õppima hakata. Kulus peaaegu septembrisse, kui võis märgata, et töös läheb hästi. Kooli aiast planeeriti uus väetatud maaala katelappi jaoks, külvati taluõieid, asutati penikool ja III kl. pioneerid panid kasvama leht- ja okaspuude seemned. Õp. A. Kiltmaa juhatusel asutati kivitaimed.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	maja lõunapoolsele küljele. I õppeverandi töötulemused ei rahuldanud õpetajaid. Palju oli puudujaid, eriti Järlepa ja Lõinse küladest.	
19. det.	II õppeverand lõppes 29. detsembril. Õppeverand moodus häneteks. Nakkushaigusi ei esinenud. Kooli töötasid: pioneerorganisatsioon 32 liikmega, Hextool-rilast, spordi kollektiv 36 liikmega ja Puuse Risti ring 24 liikmega. Püüde oli märgata igas klassis, mis oli II õppeverandi hindel I õppeverandist paremad. Õppeverandis korraldati rida üritusi, nagu: Plahulike Kaustitutsiooni päev, seltsimees Halini 70 aastase sünnipäev ja 28. det. traditsiooniline näärivana. Näärivanas oli kutsutud EKPV Rahvaloomingu Keskmajast seltsimees K. Ahuja. Õpilased olid vastastikküsi pakke valmistanud. Kingitus oli rohkesti. Näärivana esitas oma osa lavakunstnikuna väga hästi: 1. det. alates täitis õp. S. Jalukse kohuseid asetäitja õp. S. Veermaa, kuni õp. Jalukse on sünnituspuhkusel.	
25. märts.	Lõppes kolmas õppeverand. Õpilastes oli märgata väsimust. Õppekavad on väga suured. Eriti rohkesti puudulikke hindid on eesti- ja vene keels. Sageli oli pakas -28°C, sellest hoolimata ei seisnud kool ühtegi päeva. Külmutamisjuhtumeid ka ei olnud, kuni sageli õpilased kuulasid kervishoidlikke benguid ja aiti nappu näiteid ka seinalehes. Õppeverandil tähistati Lenini surmapäeva, Nõukogude armees aastapäeva ja Rahvusvahelist Naiste päeva. Ka valimiste heaks kordaminekuks olid organiseeritud õpilased, kes sel päeval kõik kodused talitused enda peale võtsid. Naiste päevaks organiseeriti eesriindlikest naistest seinaleht (pilt montaaž) ümard austamist kingitustega. Õppeverandil oli korraldatud rohikute puh-	

tuse ja korraliku käekirja võistlus. Võistlus andis
häid tulemusi. Parimate käekirjadega õpilaste
nimed avaldati seinalehes.

24. märtil korraldati piirneridele läbseõhtu.
Kaminatule valgusel kaanti ette rida võimlemis-
ja rahvatantsu. Meistrina võimlemisalal esines II
kl. piirner Eri Hammelmans. Kaanti ette dekla-
matsioon ja istuti ühises lauas, kus oli küpsiseid,
pirukaid ja võileibu, mida valmistasid piirnerid enne
koosundust. Osavõtjad 32 piirneri. Kõik olid piirner-
rõivastures ja kaelarättides.

Talispordi harrastamisesse rajati juba ja-
nuarikuul liuväli metsavahe Talusa heinamaas,
mis oli looduslikult heas kohas. Tuultest
varjatud ja jõest oli kerge vett saada väljaku-
le ujutamiseks. Uiske sukki ei saadud. Liu-
väljal lasti lihtsat liugu.

Kooliauel, kolhoosi Tallide juures oli lo-
duslik kaljumägi, seda kohandati ja parandati.
Liuväli oli suureks meelelahutajaks, eriti internaat-
õpilastele.

26. aprill.

Kooli revideeris koolide inspektor Metapa. Ta
jõi koolitööga rahule. Külastatud tunnid
said hea ja väga hea hinde. Eraldi kiitust
sai noorte naturalistide ring. Nemad olid kül-
nud huke lillelõike külvikastidesse, taimed
oli pirkerritud, samuti tomatid ja pelargoo-
niad, kartulid olid järelevõetavimisel ja nisee-
elkasvumisel lillepattides. Kooliaeda oli rajat-
ud katuseid ja kivitaimu. Parki oli istu-
tatud uusi puulõike: valge ja hõbekuuski.
Samuti jõi koolide inspektor rahule kooli-
konnaga ja puhtusega ning klassivälise tööga.
Õpetajal olid kõigil ettevalmistatud tööplaanid,
organisatsioonide tööplaanid ja klassijuh-
tajate tööplaanid.

18. mail

Täna lõppes koolitöö kalmes noorem-
klassis. I kl. jõi klassiruumist kordama

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	kaks õpilast: Jüri Orbus ja Gennaadi Gordejev (viimane kolmandaks aastaks I kl väimse areenematus tõttu) II klassi kursust jäi kordama kaks õpilast: Linnu Kuula ja Valvi Orbusning III klassi Illar Barnabes. Õksameile ei saanud IV kl õpilane Eldur Hdra ja Eudel Hlas ja V klassis Arvi Hvid. Käitumist kärbiti II kl õpilasel Jüri Helentsool, kes rikkus järjekindlalt koolikorda, kakles kaarõpilastega kooliteel ja taristas emavõli koolist laenuis ja koolitulekul. Õksamite heaks kordaminekuks oli kordamiste ajal korraldatud igas aines kaks korda nädala konsultatsioon, oli koostatud täpne plaan ja seinale pandud. Ka kevadine koolipidu oli läbi viidud eane eksameid koolipool ositavad õpilased mitmekesse kava. Rahvast oli peale palju kogunenud, esikava võeti soojalt vastu. 8. juunil Koolitöö on lõppenud. II klassi jäi klassikursust kordama Oie Bach ja Elida Laagna V kl. Helga Toerk ja Ulo Kaal. III klassi lõpetajate korraldati traditsioonilisel lahkumise kaunistatud klassiremmis; lõpetajatele anti üle kingitus ja lilli. Sel aastal jätis lõpetamise päev kurva mulje. Neli õpilast: Ausmees, Ollo, Bach, Lino, Jäer, Ester ja Valva, Eloi ei istunud lõpetajate reas, kuna neil jäid järelksamid. Nõutud silmadega vaatavad nad lõpetajaid ja mõnigi kaheks oma pealiskaudselt taloise õppimises, nagu Ausmees, Ollo ja Jäer, Ester. Sündmus mõjus väga ka IV ja V klassi õpilastele, kes korraldavad lahkumist VI klassi. Sõltum mõjus seda enam, sest see oli viimane aasta jooksul esmakordne nähtus, et V klassi ei lõpetatud. Kuna mängisid õpilased spordiväljakul, ei tahetud lahkuda. Koolimaja oli armsaks saanud.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
20. juun.	14, 15. ja 16. juunil korraldati ekskursioon Viigandisse kaasasõitjate olid pioneerid (neli teist õpilast) ja kolm õpetajat. Täiduseku kaeti kerad peost laenuud rahadest. Viigandis vaadeldi lüsimäge, truu- ja linavabrikuid, Viigandi järve, laugenute mälestussammas, muuseumi ja Lõuna-Eesti mäestiku. Ekskursioon jätkis väga hea mälestuse. Ilmad ol. ilusad, õpilased käitsid korralikult, haigestumise ega õnnetuse juhtumisi ei olnud.	
15. aug.	Guve joeksul toimub koolimajas remont. Remondisummaand oli lubatud 9000 rbl. Ette oli nähtud kahe abja (I + II kl ja õpetajate toas) ümberrahamine ja pööningukorusele tütarlaste magamistoaas ümberruumi valmischitamine. Töö oli kaandeldud Hangejannaa Tööstuskombinaat ja teostajaks oli Juuru boski. On alustatud internadimüüsi ehitamist. Tööde lõpetamist takistab asjaolu, et tööde ehitistjõu juuru versis ei suuna kohale potisepp. Abjade materjal: potid, tellised, savi ja türa on kohal.	
1. sept. 1950/51. õ.o.	Täna algas õppetöö. Õpetajate peres muudatusi ei olnud. Noored kutsete õpetad hlda ja tsta vahuse ja kvi kutse võtvid osa Haapsalus korraldatavatest täienduskursustest, mis toimusid juuli- ja augustikuul. Koolikohustuslike on 105, neist on kooli ilmunud 101. Klassid komplekteeriti I + II; III + IV, V ja IV. Kool alustas tööd nelja klassi komplektiga ja viie õpetajaga.	
5. nov.	Õppeviiseraud on lõppend. 5. sept. täideti koolikohustus 100% I kl. õpilane tuts Jäär ja Teodor Kuvila vabastati 1950/51. õ. a. koolitööst kehalise arenemata tõttu arstitõendite põhjal. Õppeviiseraud mõõduks häired. Septembrikuul oli mitu õpilast loidust ei tahtnud hakata õppima. Järgmisel kuul hakkas asi paranema. Suurel abi osutas õpilaskomitee ja seinakirjes ilmunud artiklid. Võlujaid oli I kl õpilased Heinar Ollus, Hviitveid ja III kl.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	õpilane Gillar Barnabas. Harjumaa Teatridus- brakonna toetussumma 250 rub. jagati puudust- kannatavatele õpilastele (5 õpilasele). Õppeveerandil korraldasid pioneerid 13. sept. kolhooside ühinemiskoosolekul teroituse ^{ettevõtte} kolhoosidega, Kaidu, 8. Märtri ja Tulviku kolhoosidele; teroituses maimiti ka Stockholm rahuüksust. „Meie olime rahu poolt ja sõja vastu! Meie ei paku vaid rahu- me rahu!“ Pioneerid oli 32. Kooli töötas kehalise kasvatus õpetaja juha- tamisel kooli kehakultuur kollektiiv, Püüare Risti organisatsioon ja noorte naturalistide ring. Õppeveerandil oli korraldatud nädalaid kül- tuurhommikuid, kus õpilased esinesid väga võlgete ajakirjadest, ajakirjadest ja kirjandusest. Klassiruumides oli muudatus tehtud loosun- gitega, tervitid muudati, klassiruumidesse pan- di üks uue põlve. Õppetöö parandamiseks on õppenõukogu koos- olekuid peetud vestlusi eesti- ja vene keele õpetamise tõstmiseks. I õppeveerandi töötulemustega ei jäänud õpe- tajad rahule. Palgi oli puudulikkus hinded vene- ja eesti keeles ja matemaatikas. Põhjuseks oli korratav koolikäimine, eriti Järlepa poolt käi- pail. Õpilaskomitee kutsus puudujaid õpilas- üldkoosoleku esimeheks.	
18. det.	17. det. Toimusid kohalike töörahva saadikute nõukogude valimised. Õpetajad töötasid agitas- toritena. E. Kutsa ja H. J. Jalukse. Valimiskomis- joni liikmeteks olid õp. tot. Jalukse ja koolijuhata- ja L. Paukas. Valimiskomisjonis olid tegutses kõik õpetajad. Saal ja eesruum olid dekoreeritud rohe- liste vanikutega; dekoreerimise teostasid pioneerid	
31. det.	döppes I poolaast. II õppeveerandil korral- das kehakultuuri kollektiiv koos Püüare Ristiga isetegevuse öht. Külalisteks olid kutsutud kõik õpetajad ja pioneerid.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	Kava oli väga mitmekesine. Esitati võimlemisharjutusi võimlemisringil, vabaharjutusi lüppudega, rahvatantsu ja püramiide. Esitati ka laule kehakultuuri ainetel. Punase Risti organisatsioon kaudis ette, Malle tahab arstiks saada ja seda, et lõgsooimine on terviseli rahjulik. Ohto keijunes suureks meelalahutuseks. Õpilased näitavad head dissipliini ja organiseerimisvõimet. Tänu õpetajale E. Küberi pühale tööle on vähe õpilaste inimu kehakasvatuse töö varti. Õppeveeraudi lõpul korraldati nääripüha. Nääripühal näitavad õpilased laule, deklamatsiooni, võimlemisharjutusi, mängu, tantsu ja näidendi "Kuidagi". Kava oli mitmekesine ja rahvast oli palju paigutatud. Esinesid esuakordselt keelpillidel õpilased Jaan Vahtramäe ja Otto tas. Nääripüha esines õpilasvanemate komitee liige sr. V. Kase. Tä premeris I poolaasta lõpetamise puhul kooli paremaid õpilasi andmatatega. Premeriti I kl. õpil. Mare Lebast, II kl. Monika Palura, Tüt bndre, Elle Ehvont ja Raivo Kase. IV kl. Juge Laukas, kalle Merila, Tiina Kuvet ja Taimi Lomets, V klassist Maie Kald, Maie Asveid ja Riina Espe ning VI klassist Lembi Tuumes; kokku 13 õpilast. Nääripüha jagas kingitusi esmajoonel esikoolilastele lastele, siis kooli õpilastele ja lõpuks täiskasvanutele. Kingitusi oli rohkesti. Nääripüha abistajad kõik õpilasvanemate komitee liikmed. Õppeveeraudi õppe töö tulemustega oldi rahul. Õpilased olid hakanud paremini õppima. Nõrka ja puudulikke hindeid oli väheem kui I õppeveeraudi. Õpilaste oli mängata väsimust. Nääripüha eelvalmistamine andis lisakohustusi. I õppepoolaastal seisis kool ühe päeva pärast valimisi 18. detsembril, kuna maja demafitseeriti ja pesti, tulustati. 11. jaan. Teinuplaanis tuli muudatusi, kuna juhatajal võib olla ainult 12 nädalat aundi, sühannab õp. E. Küber edaspidi õpetama matr.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	maadikad IV klassis. Juhatajale jääb rohkem 15 nädalatunde, kuna õpetajast ei taha keegi laulmist õpetada väemates klassides.	
15. jaan. 1954.a.	1. poolaasta lõpuks oli pimedulikeks hindud eesti keeles 13, vene keeles 11, matemaatikas 6, ajaloos 5 ja inglise keeles 3.	
	Õppereaduse tõstmiseks korraldati 11. jaan. 1954.a. õpilaste üldine koosolek kus nõrgalt edasi jõudvad õpilased kututi arendama nende edutuse põhjust. Enamus õpilaste vanemaid otseselt, et nad on nõrgalt edasi jõudnud järgmistel põhjustel: peeldumise- hoolituse ja laiskuse tõttu.	
26. veeb.	25. veeb. Toimus valimised - EMTV Ühannõukogu. Valimispäeval kannistand pioneerid saali ja esinesid dekoratiivne õunest, kuna oli muudetud arutusevõrki kreppakut ja sellega saadi efekt. Pioneerid esinesid valimispäeval valimisvalitsuse montaažiga. Saal oli tulvil täis erinevaid jätimisi. Montaaž anti hommikul kell 8, kuna selles ajas oli enamus kodanikke häälitanud. Valimispäeval töötasid kõik õpetajad. Saucas, Jaluse Ast ja H. K. Rahvusvahelise loomestus ja õp. E. Kuter ja H. Hinnem juhtisid montaaži esinemist.	
8. märtsil	Korraldus toimus rahvusvahelise naistepäeva puhul akts. Tõttu Alexander juhtis ja oli koos õpilastega koostanud õp. Hinnem. Tõttu esitati mitmesuguseid Alexander, nagu „Milleks ema?“ Õpilased jutustasid oma emadest, Meie klassi- laste- klassiorganisatsioonid jutustasid oma koostanud klassijuhatajaga. Heljande ja Riide klassi õpilased esitasid näidendi, Alvoad abielusid. Õpilastepere oli väga pidulik meeleolu. Naistepäevaks olid tüdrukud õppinud õp. E. Kuteri juhtimisel rida püramide, mida esitab ja pealtvaatajate poolt vastu võeti kireva aplauniga.	

24. märtil

23. märtil lõppes III õppeaasta. See oli ringsein õppe-
aasta. Õpilastes oli märgata püüdnud ja antud pa-
randamist oma puudulike hindeid nagu tõe. Tean
jüri Helentse ja teised. Koolikohustust ei täitunud
korralikult. Vabaste perekand-kordumist ei täitnud
tõendust, et lapsed puuduvad usside tõe III kl. õpila-
ne Hilar Barnabas käis ka korralikult koolis. Tema
koolikõrmine osutus koolile kahjulik, kuna ta seika-
tas kooli tül, võttis rüna ja saadis sama ka koo-
maid tegema. Ka I kl. õpil. Tõistõid käis koo-
ralt koolis. Tema puudus enamasti koolist, jättes
kuna sama tarvitan tema abi.

Käitumist alandati I õpil. Jannadi Gordijiril,
sest ta värgata 3½ aast. lapse varastes reall ol-
last lüga ja rohi ära maistures, seal I kl. õpil
Mihail Vahkamael värgaste tõe.

III kl. õpil. Hilar Barnabasel alandati käitu-
mine 4-le alkeheli tarvitamise, suitsetamise
ja koolikorra ignoreerimise tõe.

IV kl. õpil. Elden Titra käitumist alandati ka värga-
te ja valede tõe.

13. mail

IV õppeaastal on aland pingeline kordamine.
Kordamiste plaani koostas 19a aine õpetaja.
Aprillikuu lõpul toimunud 20 Punase-Risti orgi-
lõuna kated. Kated OVK mängu ja arvutus-
kaardile sooritamise käre 20 osavõtjal. Õpila-
red olid omanud praktilise teadmisoskuse ja
mitmekesist teadmist sanitaarialalt. Organi-
satsioonitööd juhtis õp. tõe Jaluse.

12. mail toimus õpilaste kevadpidu.
Rahvast oli peole palju kogunenud. Kavas
ontati mudilaseoosi ja õpilaseoosi laule,
deklamatsiooni, näidkud. Halvad abistised ja
õp. E. Kuteri juhtimisel: laulumänge, võim-
lemisi lippudega, rahvatantsu ja tütarlaste jo-
namude ning joistelt aarobaatilise harjutusi.
Õp. Kuter on kehakasvatuse alal koolis head töid
leitud. Enistatud tantsud ja harjutused näidatid

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	kestva treeningu tulemusi. Samuti oli õpilaste kehahoid ja distsipliin väga hea. Õpetaja Kuter on koolis tugev õppejõud ka teistes temal tunniplaanis planeeritud ainetes - maateadus, loodusõpetus, ajakiri I klassis ja matemaatika II kl.	
20. mail	17. mail korraldati õppepäev metsa. Matka juhtis oli kohalik metsaõun. Vaadeldi uut rajatavat taimaedu, kus olid lehtpuud kasvama. Edasi peatuti taimaia juures, mis aas metsk. kal närdati külv, mis oli kaetud kiltidega, et linnud seemned ei saaks ära süüa. Vaadeldi ka võrsevad seederd, elumise aastal mündide külv ja taimaedu püsivat kraan, et mullid ja kahjurid ei saaks ta- aeda muna. Lõpuks peatuti sellisel metsalangel, kus õpilased tegid kaer aastat tagasi külv. Külvatud oli männiseemned 2 5 kg. Külv oli hästi õnnestunud. Lõpuks näitas metsaõun ka koolidusriiki. Õppepäev õnnestus hästi, kuna see oli see-ko- radine ja metsaõuna juhtunud rikastada õpilaste teadmisi.	
	18. mail lõppes töö kolmes noorem klassis I kl. jäi klassikursust kordama kolm õpilast: nendest Genja Gondejev on tunnistatud ast- liseks komisjonis vähearenenues, kdo Orbus keis korraldati koolis ja kdo Tro arenenine oli sel- le talle pehmdatud, et see pois taurital ja va- rased lapsejõdest saati alkoholi ja suitseta- ramate loal. Klassikursuse lõpetand 11 õpilast. II kl. jäid kl. kursust kordama Evald Jõgi ja Toivo Ollus - lõpetand 9 õpilast. III jäi Illar Barnabas IV aastat III kl. jäi 15 aastane, aga alkoholi ja suithe- tamise talle halvaks eeskujuks nooremale kooli- tel ja kodumõruses. Euno Ollus ja talle Jaani jäid arenenises teistest maha ja jäid klassiku- rust kordama - lõpetand klassi 8 õpilast. Kõhurekija sai õppemääraga etteval II kl.	

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjalikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
	õpilane Tüit Endre. Eksamite eiramine: 14. kl. õpilased Ülo Läära, Otto Laani ja Olga Kopper ja 15. kl. --- kooliõpilased, olevald Ottus ja Olo Kall, kuna neil oli rohkem kui 2 peedatise hinnat.	

II. Kroonika alates jaanuarist 1927 a.

1927 a.

10. jaanuaril

Täna sel päeval algas koolitöö peale
pühade aega ja kell 10 hommiku.

Õpilased näivad väga rõõmsad ja terved,
nakkoraid haigusi ei ole üheski õpilane
pühade aegajal põdenud.

23. jaanuaril

St Amalie Pihelgas, kes elab Parila
majas, enda koolikohuslist tütarst Elise
Pihelgast, 13 a. vana, ja Johannes Rüm, kes
elab Pirgu asunduses, enda koolikohuslist
poega Alfred Rüm, 14 a. vana, senini kooli
peale vaatamata kooli ei ole saatnud,
otsustas koolikogu neid J. A. Pihelgast ja J. Rüm
koolikohustuste täitmata jätmise pärast
kohtulikule vastutusele võtta, kooliseaduse
§ 15 põhjal. (Koolikogu protokoll nr. 1.)

26. jaanuaril

Kooli residentis Harjumaal ida ring-
konna koolinõunik h. r. J. Johanson,
kes koolitöega üldiselt rahule jäi.
Kästi on arenenud rõhuv enamuse üklasse
õpilasteest.

5. veebruaril

Koolikogu poolt valitud residentid
J. Ausmees ja P. Tischer residentide
kooli koolikogu asjaajamist ja arve-
pidamist, mis korras leiti olevat.

18. märtsil

Täna, pärast kolmandamat tundi,
oli koolis Läti preisiidid Tschakste matmise
puhul aktus, mille järel õpilased
koolitööst vabanesid.

Kroonika kir-
jutamise aeg

Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirja-
likud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse

Märkused

1927a.

31 mail

Tööna lõppis kaalitöö pärast kolmanda-
mat tundi. Alguvali vi kl. lõpetasid
12 õpilast.

3 okt.

Tööna algas kaalitöö, õpilasi on
ilmunud kuuli $\frac{2}{3}$ üldarvust

1928a.

25 mail

Kaalitöö lõpp pärast kolmandat tundi,
alguvali vi kl. lõpetasid 8 õpilast.

8 okt.

Kaalitöö algus, enamused õpilasi on kuulis

1929. 4. vi

Kaalitöö lõpp. Alguvali vi kl. lõpetasid
14 õpilast.

1929. 30. vi

Kaalitöö algus, on ilmunud pooled
õpilastest

1930. 6. vi

Kaalitöö lõpp, alguvali vi kl. lõpetasid
5 õpilast.

1930. 6. vii

Kaalitöö algus, kuuli on ilmunud $\frac{3}{4}$ õpi-
laste üldarvust

1930. 9. xii

Õpilaste jõulupuu, ettenähtud lapsed
kõhti võrds, peoõnne enamused -
lastevanemad

1930. 22. i

Kaalitöö lõpp. Alguvali vi kl. lõpetasid
8 õpilast, õpilaste üldarv - 89 õpilast

1931. 1. i

Õppetöö algus. Nimetivus 98 õpilast

1931. 25. i

Lastevanemate kuusolek. Kuul on
26 vanemat. Muinaid lastevanemate
poolt ei olnud

28.5.1938

Koolitöö lõpp. Õpilased ilmuvad rõõmsate nägudega ja õpperaamatutega, täna on õppeaigu metsa ja egi istutamine asutatavale kooliaiale. Kõik on hoogus, istutatakse metsast toodud kuusekesi; neile pannakse juure mõrgivesi ja nimepuldki, et sügisel koolitülles endgi istutatud kuusest ära tunda. Võib tähele panna, et nooremad õpilased suhtuvad kuusest istutamisele suurema armastusega, kuna vanemad õpilased reitem tüdinesoad ja piinuvad juba tööst eemale hoida. Üks 16 aastane koolilõpetaja peab välgendab: „Kui minu isa teaks, mis ma täna siin teen, ei ta poleks laekunud mind koolitulla“

Töö lõpul koguvad õpilased saali; kus peetakse „metsa-päeva“ aetus. Aetuse annab lühikese sissejuhatussega koolijuhataja Võndriison. Aetuse kõne peab Parila metsaõnna metsnik J. Lotter. Kõne on hästi ettevalmistatud, täis armastust looduse vastu, mida kuulatakse sädeleval silmil ja süttival südamega.

Metsanduse aetus lõpeb, algab kooli lõpu aetus. Õpilastes on mõneta ärevust, rõõmu, kurbustust, pisaraid. Sõber laulab sõbrast, õpilane õpetajast - ikka pisarad... Täna on päev on täis armastust

Algakooli vii ul. lõpetas 14 õpilast
Rohusas enamuses koolsad ja korraarmas-
tajad lapsed. Suosis näha alati sarna-
seid õpilasi.

30.05
1938.

Koolitöö algus. Nimekirjas 93 õpilast.
Esimesel päeval tulnud kooli 76 õpilast

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
--------------------------	--	----------

Andmed õppejõudude kohta

1. Koolijuhataja Tõnis Agur (enne Snorriksen)
sündinud 1887 a. 22. veebruaril (uuskalender)
Viljandimaal, Kabala vallas, Villvere külas põllumehena. Õppis Villvere vallakoolis, pärast Olustvere kihelkonna koolis. Viimast astus Eesti Aleksandri linnakooli, mille lõpetas 1905. a. kevadel. Sama aasta sügisel valiti Kabala valla elämmeküla kooli pealeõpetajaks, kus teenis kaks aastat. 1907/8 õppeaastal oli Paide linnakooli juures pedagoogilistel kursustel, kus omast algkoolide õpetaja kutse. 1908 a. sügisel algas uuesti õpetaja ametit Paide ap. õigeusu kihelkonna koolis, kust 1912 a. siirdus õpetajaks Suure-Jaani ap. õigeusu kihelkonna kooli. Eesti iseseisvuse ajal selle kooli muutmisel Suure-Jaani aleksi algkooliks aas selle juhatajaks, kust 1922 a. siirdus Härgla algkooli juhatajaks. 1937 a. 23. veebruaril pühitseti 50. eluaasta ja 30. õpetaja ameti juubelit.

Kroonika kirjutamise aeg	Nähtuste, andmete ja sündmuste aeg ja kirjeldus. Kui on olemas kirjallikud tõendused, siis missugused ja kus need hoitakse	Märkused
2.	Õpetaja Anna Laxjas, sündinud 24. juulil 1875. aastal, Võlgandimaal Põltsuvere kihelkonnas kooliõpetaja tütreks. Lõpetanud Põltsuvere kihelkonna kooli oli kodus isajures abiks lasteõpetamises. Oli õpetajaks (Päide, Hõrremaal, kust sündis õpetajaks Kärjemaale, Juura valla Hõrlepa kooli peale 1915. aastal. 1922 aastal Hõrlepa ja Hõrgla koolide ühendamisega tuli Hõrlepaist ühes kooliga Hõrgla algkooli õpetajaks. Tennis tähtendatud kooli peal õpetajana kuni 1936. aasta 1. Detsembrini; lahkus des tähtendatud pärast puhkepalga, Anna Laxjas oli teeninud koolipöllul üle 40 aastat.	

Sellus Härkölä alkoo:
kronikarönnatus on 288 (kassa
kahensaimmend kahessa)
nummeridatus ja juuri vallo-
valitusse pitsatiga kiinnitotuo/
lehti.

Juuri 11 joulukuun 1927 a.

Wallawannem?

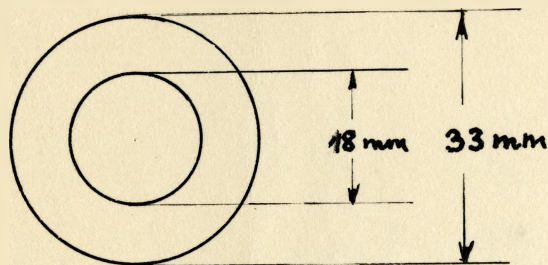
Raspa

Sekretary

Robin

16
Härgla Algkooli pitsati kavand.

Pitsati lähimäärt: 33 mm.

Kiri välimisele ringile:

Härgla Algkool, Rapla rajoon
Херглаская Начальная школа,
Раплаский район Эстония.

Kiri sisemisele ringile:

ENSV Haridusministeerium
Министерство Просвещения ЭССР

K45135